

20

CINEMA
'Profesor
Lahzar',
proposta en
versió original

Cultura
& oci

www.diariandorra.ad

REPORTATGE | AGUSTÍ PIFARRÉ RECORDA EL SEU PAS PER RADIO ANDORRA

Artesania a les ones

Històries de quan la ràdio es feia a mà. Són les que explica Agustí Pifarré, un home que desborda passió per la ràdio, un mitjà al qual

va dedicar mitja vida professional: va entrar com a tècnic de so a Radio Andorra el 1948 i, de seguida es va fer amb els micròfons.

A. DORAL / W. DANJON
Ordino

La conversa amb l'emo-
ció del regal que acaben
de fer-li: un aparell de
ràdio dels anys quaranta,
un Pathé que havia pertangut a
Paul Servant. "Home, un dels meus
grans mestres." Va arribar als sei-
xanta, a l'època gloriosa de l'emisso-
ra, un gran coneixedor del jazz, i
plegats es van posar a fer *Cabaret
des ondes*, "un programa artesanal
com pocs". I van "connectar tant que
fèiem un equip extraordinari, amb
moltíssima complicitat". Treballa-
ven amb autèntica passió, "i no pre-
cisament pel que guanyàvem". De
fet, Pifarré sempre va considerar -i
ho va dir sense embuts- que
"aquesta passió l'haurien d'haver
mimat, no tenia preu, i en canvi,
amb el temps vaig acabar prenent
consciència que [Jacques] Trémou-
let havia aprofitat la situació d'An-
dorra, i al final vaig arribar a pensar
que ens prenien el pèl".

Una situació que, recorda, encara
es va agreujar amb l'arribada de l'e-
quip de Tànger i la direcció de Gil
Marquet: el revoltava que sempre es
tingués més consideració cap als
arribats de fora que al personal del
país. Ho va criticar severament, ho
va batallar i, si en principi semblava
haver perdut, amb la seva sortida
forçada de l'emissora, el temps va
acabar posant-ho tot al seu lloc.

Una llarga lluita que ara descarta
amb un gest de la mà per endinsar-
se en el record de persones que van
ser significatives per a la història de
Radio Andorra però que van quedar
"una mica a l'ombra". Locutores
com Montserrat Rodríguez, fitxada
a la Seu i que ara viu a Escaldes, o
Rosabel, que va arribar de Berga.
Potser menys protagonistes perquè
no posseïen el to de veu que agra-
dava a Trémoulet i que, com a locu-
tores de servei, no tenien el *dret*, a
pronunciar el famós "*Aquí Radio
Andorra*".

L'EQUIP TÈCNIC

I ell, que va entrar inicialment per
formar part de l'equip tècnic de l'e-
missora -el 1948, com a operador
de so, a iniciativa d'Amadeu Ros-
sell-, recorda justament les perso-
nes que el formaven, comandades
per l'enginyer Lucien Killmayer.
"Teníem una discussió perpètua so-

Agustí Pifarré, amb la Pathé dels anys 1940 que havia pertangut a Servant.

FERNANDO GALINDO

De l'equip
tècnic a penes
en queden
testimonis

bre la modulació, jo li deia que com
menys modulaves, més qualitat te-
nia el so, que la BBC ho feia al qua-
ranta per cent, però ell volia més i
més, sempre volia arribar més
lluny". Amb ell, Paul Cousse, Malleu
o Paco Ruíz. Tots desapareguts avui
en dia. Només queda, que Pifarré en
tingui constància, si més no, Miguel
-se li ha esborrat de la memòria el
cognom: "sempre li dèiem Migueli-

to"-, que després va treballar a FE-
DA. Una veu que previsiblement se-
rà important ara que s'ha de catalo-
gar, estudiar i valorar l'interès de la
maquinària conservada a l'edifici
d'Encamp, finalment destinat a mu-
seu de la ràdio (és la intenció anu-
nciada pel cap del Govern). Una ini-
ciativa que Pifarré saluda: "és que
la idea de l'heliport em va escanda-
litzar".

Un final prou trist que "fatalment" havia d'arribar

Com és que una ràdio tan glo-
riosa va tenir un final tan lleig?
"Havia d'arribar, fatalment, per-
què l'equip de Tànger se la va
carregar", argumenta Pifarré.
Per exemple, apunta, es van car-
regar l'emblemàtic gong per
canviar-lo per jingles, i no va
quallar. Ho van fer desaparèixer
el Club de Amigos de Radio An-
dorra, que portava autobusos
de seguidors des de Catalunya i
Saragossa per veure com treba-
llaven les locutores. "Van tocar
l'ànima mateixa" de l'estació,
un punt "amb el qual vaig ser
crític des del principi". No van
sintonitzar ni amb el país ni
amb els oients de l'emissora,
resumeix.

Aquestes discordances, a
més, es van produir en un con-
text on el país començava a es-
tar tip de les concessions - "una
llicència que hauríem d'haver après
i aplicar ara", adverteix-. "Hi ha-
via molta gent que parava l'ore-
lla a tot el que estava passant i
així es va generar el caliu que va
desembocar en aquella assem-
blea magna per posar fi a les
concessions", recorda.

Pifarré -un apassionat de la ràdio
que als dotze anys anava a buscar
galera a la tartera d'Enclar per cons-
truir-se els seus aparells i que avui
continua restaurant-ne- coneixia
els equips del roc de les Anelletes,
però menys els d'Encamp. Sí l'anti-
ga emissora, "amb aquells 60 quilo-
watts, que era una potència terrible:
Radio Barcelona, emetia amb vuit i
les de la xarxa que va fundar Fraga a
Espanya i que seria després Radio
Nacional, amb vint-i-cinc". Una co-
bertura fabulosa que, amb el temps
i tot i haver-se augmentat, va quedar
escombrada pels 900 de Sud Radio,
on Pifarré va ser cap d'explotació.
Però això va ser després, abans, ha-
via viscut els temps heroics de les
làmpades de la sèrie vermella i les
línies de coure que es trencaven
amb el pes de la neu.